

جزئیات احداث تاسیسات فرآورش نفتی افزایش برداشت میدان آزادگان جنوبی از زبان مدیرعامل شرکت «متن»

گام روبه جلو برای افزایش برداشت نفت خام

سعید محمد بیگی | برداشت حداکثری از میادین مشترک به عنوان سیاست کلی و تعریف شده از سوی وزارت نفت، از اولویت‌های مهم این وزارتخانه است که در چارچوب صیانت از منافع ملی به آن توجه ویژه می‌شود. به این منظور، احداث تاسیسات فرآوری سیار باهدف افزایش برداشت از میدان نفتی آزادگان جنوبی در دستور کار قرار گرفته است. با توجه به آغاز شمارش معکوس برای بهره برداری از این واحد فرآوری، تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) در این باره توضیحاتی ارائه کرده است که می‌خوانید.

خیرمقدم و تبریک به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، همچنین تشکر از اصحاب رسانه به خاطر مسئولیت آنها در روشننگری و تنویر افکار عمومی و نشان دادن تلاش‌های صنعت نفت در حوزه‌های مختلف، مواردی است که تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) در شروع صحبت‌های خود به آنها اشاره دارد. دهقانی اهل مصاحبه نیست و بیشتر قائل به این است که طرح و پروژه‌های به نتیجه برسد و سپس درباره آن حرف زده شود. آرام و شمرده و اول از همه، از اهمیت میادین مشترک نفتی و بهره‌برداری از آنها سخن می‌گوید.

وی با تأکید بر این نکته که بهره‌برداری از میادین مشترک، در اولویت سیاست‌های کلی نظام قرار دارد و از سوی مقام معظم رهبری نیز در چارچوب ابلاغیه‌ای نیز به آن توجه شده است، ادامه می‌دهد: این مهم (بهره‌برداری از میادین مشترک) سر فصل مأموریت‌های وزارت نفت در همه دولت‌ها بوده و در دولت کنونی نیز به آن، اهتمام ویژه شده و دستاوردهای خوبی هم داشته است.

مدیرعامل شرکت متن با اشاره به این که توسعه میدان‌های مشترک و بهره‌برداری از آنها، موضوعی مهم و تلاش‌ها معطوف و متمرکز به آن است، می‌افزاید: میادین مهمی مثل آزادگان (شمالی و جنوبی)، پاران (شمالی و جنوبی)، یادآوران و میدان‌های دیگری در حوزه عملیاتی شرکت مهندسی و توسعه نفت قرار دارند.

وی ادامه می‌دهد: در این چارچوب، افزایش‌های مرحله‌ای که در یکی دو سال گذشته ایجاد شده، تولید نفت را به سطح قابل قبولی رسانده است و تلاش می‌شود افزایش تولیدهای مرحله‌ای بعدی نیز برنامه ریزی و درباره آنها اقدام‌های لازم انجام شود.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، این مقدمه را گفت تا بایان اهمیت توسعه میدان‌های نفتی، به طریقی با عنوان «احداث تاسیسات فرآوری سیار» در میدان نفتی آزادگان جنوبی بپردازد. تاسیساتی که احداث آن با هدف افزایش برداشت از این میدان نفتی در دستور کار قرار گرفته است و نوید آن را هم داد که در همین ماه یعنی بهمن، بهره‌برداری از آن آغاز شود.

دهقانی تصریح کرد احداث تاسیسات فرآوری سیار در میدان آزادگان جنوبی در مراحل پایانی است. خبر خوب و خوشحال‌کننده‌ای است و اهالی صنعت نفت به ویژه در بالادست می‌دانند که از دیاد تولید نفت از میدان چه طعمی دارد و البته چه سختی‌هایی را باید برای آن متحمل شد.

ویژگی‌های افزایش ظرفیت مرحله‌ای

دهقانی درباره ویژگی‌های افزایش ظرفیت مرحله‌ای می‌گوید: در حوزه غرب کارون میادین نفتی بزرگی وجود دارد که می‌توانند تولید چند صد هزار بشکه‌ای (در پیک تولید) داشته باشند.

برای این که خواب سرمایه به حداقل برسد و با کمترین میزان سرمایه گذاری، بیشترین سودآوری ایجاد شود، افزایش مرحله‌ای تولید در دستور کار قرار گرفته است.

یکی از روش‌های این نوع افزایش تولید، با روش سیستم تولید از طریق فرآوری سیار است که روشی بدیع و نوین به شمار می‌آید و مهم‌ترین ویژگی آن «زمان» است چون فرآیند تولید،

در زمان کوتاهی انجام می‌شود. با استفاده از چنین روش‌هایی می‌توان اقتصاد قوی‌تری را در طرح‌ها و روش اجرای آنها به کار بگیریم؛ به همین دلیل، این سیاست به صورت جدی در دستور کار قرار گرفته است. وی ادامه می‌دهد: سیاست افزایش تولید مرحله‌ای و گام به گام از میدان‌های نفتی، امری فنی - اقتصادی است با دو ویژگی: نخست آن که همزمان با ازدیاد برداشت از میدان، شناخت از میدان نیز بیشتر می‌شود و بر اساس این شناخت می‌توان درباره توسعه بعدی، تصمیم‌های بهتر و دقیق‌تری گرفت. دومین ویژگی هم این است که در روش مزبور، خواب سرمایه کاهش می‌یابد و پروژه، اقتصادی‌تر انجام می‌شود. این مزیت فنی - اقتصادی به ما می‌گوید که فاز به فاز و پلکانی، افزایش تولید داشته باشیم.

دهقانی تأکید می‌کند: به عنوان یک سیاست کلی، اقتصاد پروژه ایجاب می‌کند که توسعه میدان با این روش افزایش تولید انجام شود.

آثار اقتصادی و اجتماعی

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت با اشاره به برداشت کنونی نفت از میدان نفتی آزادگان جنوبی ادامه می‌دهد: سال گذشته در دومقطع زمانی در میدان آزادگان جنوبی افزایش تولید داشتیم.

دهقانی برای این که درباره تولید روزانه ۵۰ هزار بشکه نفت از یک میدان نفتی، مفهومی تر و ملموس‌تر صحبت کرده باشد، می‌گوید: به این موضوع می‌توان از دو منظر توجه کرد. یکی جنبه درآمدزایی آن و دیگری زحمات و سختی‌هایی که برای رسیدن به چنین عددی یا بیشتر باید متحمل شد.

وی کسب درآمد روزانه نزدیک به سه میلیون دلار (با احتساب هربشکه ۶۰ دلار) را جنبه اقتصادی تولید ۵۰ هزار بشکه‌ای از یک میدان نفتی بر می‌شمارد و می‌افزاید: با حسابی سرانگشتی، درآمد حاصل از این میزان تولید نفت در سال به حدود یک میلیارد دلار می‌رسد که رقم کوچکی نیست.

متناسب با این درآمدزایی، در بخش بالادستی نیز در مقطع توسعه و تعریف یک پروژه این چنینی، فرصت‌های شغلی زیادی ایجاد می‌شود که با وجود کاهش در دوره بهره‌برداری، شکلی دائمی‌تر به خود می‌گیرند.

اما جنبه دیگر افزایش تولید نفت از یک میدان نفتی مثل آزادگان جنوبی با افزایش تولید روزانه ۵۰ هزار بشکه، ابعاد و آثار اجتماعی آن است. به دیگر معنای ایجاد اشتغال به ویژه با رویکردهای اجتماعی که وزارت نفت سر لوجه خود قرار داده است، توسعه اجتماعی منطقه با توسعه میدان و افزایش ظرفیت تولید نیز رقم می‌خورد.

توسعه اجتماعی، بخش جداناپذیر توسعه اقتصادی است و روند اقدام‌های وزارت نفت در تعریف و اجرای پروژه‌ها در سال‌های گذشته، بیاتنگر جهت‌گیری به همین سمت و سوبوده است.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت ادامه می‌دهد: توسعه اجتماعی یکی از مقوله‌های مهم و همواره مورد توجه وزارت نفت به ویژه در چند سال اخیر بوده و این شرکت نیز آن را در پروژه‌های خود از جمله غرب کارون لحاظ کرده است.

استفاده از ظرفیت‌های بومی و افزایش سهم اشتغال

دهقانی استفاده از ظرفیت‌های بومی را گامی در جهت توسعه اجتماعی بومی‌شمارد و تأکید می‌کند: در حوزه عملیاتی غرب کارون، سهم اشتغال مردم بومی منطقه

افزایش چشمگیری داشته و تلاش شده است حتی در حوزه‌هایی که امکان استفاده از پیمانکاران خارج از منطقه وجود دارد، از پیمانکاران بومی بهره گرفته شود. وی تصریح می‌کند: در پروژه‌هایی که این شرکت مسئولیت انجام آنها را به عهده دارد، استفاده از توانمندی و ظرفیت‌های داخلی چه در حوزه تامین کالا و چه در حوزه بهره‌گیری از نیروهای ایرانی، اولویت مهم است.

به گفته وی سهم به کارگیری بومیان منطقه در پروژه‌های شرکت متن به خصوص در مشاغل که امکان جذب آنها وجود دارد بسیار افزایش یافته است و غالب پیمانکاران به کار گرفته شده در بخش‌های مختلف، بومی منطقه و بیشتر خوزستانی هستند.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، ایجاد کارگاه‌های خدمات فنی در اندازه‌های متوسط را که بتوانند خدمات مستمری را در اجرای طرح‌ها ارائه بدهند، گامی دیگر در حوزه توسعه اجتماعی می‌خواند و ادامه می‌دهد: تلاش بر این است که با ایجاد زیرساخت‌های مختلف در اجرای پروژه‌ها، شرکت‌های خدماتی نیز فعال شوند؛ این مهم هم به ما کمک می‌کند که برای دریافت خدمات کوچک، نگاه مان به بیرون از منطقه نباشد و هم به پویایی اجتماعی و رونق اقتصادی منطقه کمک می‌کند.

دهقانی با مهم برشمردن این هدف می‌گوید: با هماهنگی مشاور اجتماعی وزیر نفت و معاون مهندسی شرکت متن، برنامه‌ای ترسیم شده است که ایجاد کارگاه‌های ارائه دهنده خدمات فنی متوسط یا کوچک بومی با شتاب بیشتری انجام شود تا بتوان در حین بهره‌برداری، خدماتی را از آنها دریافت کرد.

اقتصاد مقاومتی با رویکرد ظرفیت‌های داخلی

اقتصاد مقاومتی با توجه به ابلاغیه مقام معظم رهبری مبنی بر استفاده حداکثری از تولیدات داخلی و تعامل بیش از پیش با سازندگان و تولیدکنندگان ایرانی با هدف کاهش و بعضاً قطع وابستگی به ویژه در شرایط کنونی موضوع مهم دیگری است که مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت در پی پریشی به آن می‌پردازد.

دهقانی می‌گوید: شاید الان نتوان عدد و رقم دقیق و مستندی ارائه کرد اما مسلم این است که در سال‌های گذشته رویکرد تامین منابع، کالا و خدمات از شرکت‌های داخلی به ویژه کالاهایی که از خارج وارد می‌شد، بسیار چشمگیر بوده است.

وی با تأکید بر تغییر رویکرد تامین از داخل به جای خرید خارجی، ادامه می‌دهد: هر جا که زمینه‌ای برای تامین کالا از داخل وجود داشته، حتی اگر موردی بوده است، آن را در دستور کار قرار داده ایم.

دیگر برنامه‌ها

«شرکت مهندسی و توسعه نفت در حوزه غرب کارون، طرح‌های متعددی انجام داده که فاز نخست آنها یا تمام شده و یا در مراحل نهایی است.»

این پاسخ دهقانی به پرسشی درباره دیگر برنامه‌ها و فعالیت‌های شرکت مهندسی و توسعه نفت است و در تکمیل آن می‌گوید: برای اجرای فاز دوم توسعه در غرب کارون باید برنامه داشت و آن را پیگیری کرد.

وی ادامه می‌دهد: طی چندسال اخیر، با شرکت‌های مختلف مذاکراتی انجام شد که در مقطعی تا مرحله انعقاد قرارداد و حتی مقدمات انعقاد قرارداد پیش رفت اما

بنابه شرایطی، چشم انداز مورد انتظار حاصل نشد. دهقانی ادامه می‌دهد: در چنین شرایطی وزارت نفت بیکارنشسته و تلاش کرده است ضمن ایجاد زمینه ورود شرکت‌های توانمند به ویژه در حوزه ازدیاد برداشت و فناوری آن، شرکت‌های «E&P» را در این حوزه ایجاد و تقویت کند.

مدیرعامل متن به مذاکرات، توافق‌ها و در پی آن، تفاهنامه‌های امضا شده با شرکت‌های E&P در سطح شرکت ملی نفت ایران، اشاره و تصریح می‌کند: غالب موارد اخیر به مرحله پیشنهاد، نهایی سازی و حتی به قرارداد رسیده است.

غرب کارون، عرصه ارتقای توانمندی داخلی

وی ادامه می‌دهد: ممکن است در فرآیندهای ازدیاد برداشت به فناوری‌ها و دانش روز دنیا نیاز داشته باشیم اما در حوزه فعالیت‌های جاری با توجه به توانمندی‌هایی که در حوزه‌های مختلف (تجهیزات سرچاهی، دوره چاهی، کیسینگ، شیرآلات مختلف با کلاس‌های مختلف، حتی تجهیزات دوار...) ایجاد شده است، می‌توان از ظرفیت‌های داخلی بهره گرفت.

دهقانی با اشاره به این موضوع که با وجود مذاکره با شرکت‌های خارجی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های داخلی به عنوان یک سیاست کلی ادامه خواهد داشت و با وجود موانع پیش رو، تقویت خواهد شد، می‌گوید: هم از حضور شرکت‌های خارجی استقبال می‌کنیم هم به توانمندی‌های داخلی اعتماد داریم و معتقدیم غرب کارون باید عرصه ارتقای توانمندی داخلی باشد.

در پروژه‌هایی مانند آزادگان جنوبی که با پیمانکاران داخلی انجام می‌شود، پروژه به سرعت پیش می‌رود و کندی در آن مشاهده نمی‌شود.

منافع ملی در اولویت است

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، منافع ملی و صیانت از آن را در اجرای طرح‌ها اولویت مهمی می‌داند.

وی می‌گوید: سیاست وزارت نفت این نیست که فرصت‌سوزی شود و فرصت‌های داخلی را معطل نگه دارد؛ به طور حتم، منافع ملی در اولویت قرار دارد.

دهقانی به نکته مهمی اشاره و تصریح می‌کند: میادین نفتی مانند غرب کارون مزیتی مهم برای کشور محسوب می‌شود و بخش بزرگی از تامین انرژی و صنایع دنیا به آن وابستگی دارد؛ اما یک مزیت و واقعیت مهم دیگری هم وجود دارد و آن توسعه میادین با اتکا به توان داخلی است. واقعیتی که در سال‌های گذشته به واسطه تجربه حاصل شده است.

وی می‌گوید: اگر تصمیم بگیریم که همه میادین نفتی را توسعه دهیم، این مهم از لحاظ فنی و اقتصادی با اتکا به توانمندی‌های داخلی، قابل تحقق است. هر جا که تلاش و همت کرده‌ایم بر محدودیت‌ها فائق آمده‌ایم.

دهقانی بر این نکته هم تأکید دارد که نفت، صنعتی بین‌المللی است و تصمیم‌گیری درباره توسعه آن متناسب با شرایط کشور و در قالب منافع ملی انجام می‌شود.

همه حرف‌های مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، رنگ «ملی» داشت؛ رنگ صیانت از منافع ملی با اتکا به ظرفیت‌های داخلی، رنگ استقلال و البته استقبال از فناوری‌های روز دنیا در چارچوبی به همین رنگ. رنگ ایران.

کسب درآمد روزانه نزدیک به سه میلیون دلار (با احتساب هربشکه ۶۰ دلار) جنبه اقتصادی تولید ۵۰ هزار بشکه‌ای از یک میدان نفتی است، با حسابی سرانگشتی، درآمد حاصل از این میزان تولید نفت در سال به حدود یک میلیارد دلار می‌رسد که رقم کوچکی نیست.

